

Planetpro

NESTLÉ PROFESSIONALIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN LEHTI

Kiertotalouden
tukeminen

Tietoisten
valintojen
tekeminen

Helpot askeleet,
joihin voit, ryhtyä
tänään

Pidä pakkaus kierrossa

PAKKAUS ON KORVAAMATON

Nykyinen elintarvikejärjestelmämme ei olisi mahdollinen ilman pakkauksia.

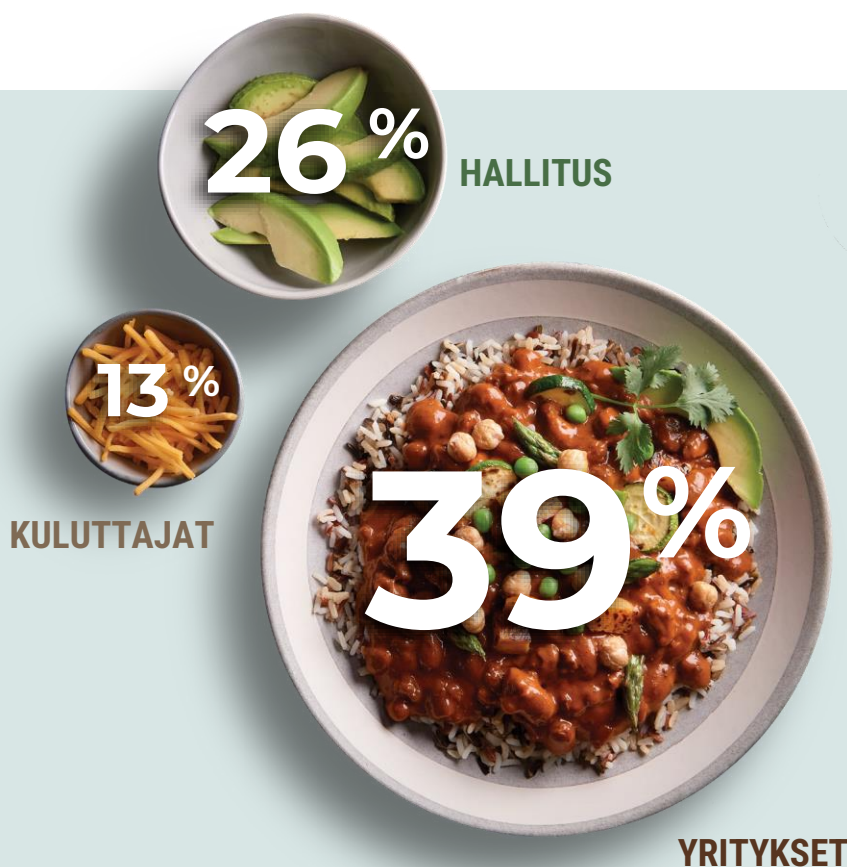
Meillä on paljon kysymyksiä ruoka- ja juomapakkauksistamme. Pakkaus suojaa ruokaa vaurioilta ja roiskeilta kuljetuksen ja säilytyksen aikana. Se suojaa myös fysikaaliselta tai mikrobiologiselta kontaminaatiolta, peukaloinnilta ja hapettumiselta, jotka voivat vaikuttaa makuun, tuoreuteen ja laatuun. ¹ Molemmat ominaisuudet ovat välttämättömiä elintarvikkeiden turvallisuuden ja laadun ylläpitämiseksi, säilyvyyden pidentämiseksi ja ruokahävikin ehkäisemiseksi.

Pakkaus on myös tärkeä tapa jakaa tietoa. Pakkausmerkinnöissä on kaikille tärkeää tietoa ainesosista, ravintosisällöstä sekä valmistuksesta ja säilytyksestä. Pakkaus on välttämätön myös annostelijoissa ja myyntitelineissä. ¹

Kaikkien näiden syiden vuoksi on tärkeää käyttää jonkinlaista pakkausta. Vaikka liian moni pakkaus hävitetäänkin yhden käyttökerran jälkeen uudelleenkäytön tai kierrätyksen sijaan, elintarvikkeista syntyisi vielä enemmän jätettä, jos ne toimitettaisiin ja säilytettäisiin suojaamattomina. Tässä numerossa arvioidaan joitakin yleisiä pakkausmateriaaleja ja pohditaan, kuinka valmistajat, elintarvikepalveluiden tarjoajat ja kuluttajat voisivat yhdessä auttaa pakkauksia suojaamaan elintarvikkeita ja minimoimaan samalla niiden ympäristövaikutus.

KUKA ON VASTUUSSA?

Vaikka hallitukset omistavat kulutusjätteen ja säätelevät jätehuoltojärjestelmiä, tutkimuksen tulosten* mukaan 39 % kuluttajista uskoi yritysten vaikuttavan vahvasti kulutushyödykkeiden elinkaareen. Hallitusten, kuluttajien ja yritysten välille tarvitaan yhteistyötä. ²

Maailmalla kiinnitetään
yhä enemmän huomiota
pakkauksiin ja niiden
kanssa toimimiseen.

UUSI TÄRKEYSJÄRJESTYS

86 %

18-24-
VUOTIAISTA

53 %

YLI 65-
VUOTIAISTA

KULUTTAJISTA MAKSAISI ENEMMÄN
"YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISISTÄ"
PAKKAUKSISTA³

KULUTTAJAN NÄKEMYS

Vastaako se todellisuutta?

Hiljattain 10 maassa tehty kuluttajatutkimus osoittaa, kuinka ympäristöystävällisinä he pitävät eri pakkausmateriaaleja, ja paljastaa eroja heidän tiedoissaan siitä, mitä todellisuudessa kierrätetään.⁶

Kuluttajat pitävät lasia ja PET-muovia erittäin ympäristöystävällisinä, ja molempien materiaalien kierrätysaste onkin yleisesti ottaen korkeampi kuin muiden materiaalien.

Kompostoituvia muoveja pidetään yleisesti erittäin kestävinä ratkaisuinä. Todellisuudessa teollisten kompostointijärjestelmien saatavuus on tällä hetkellä paikallista.

Metalli on kuluttajien keskuudessa heikosti arvostettu, vaikka alumiini ja teräs voidaan helposti kierrättää uusiksi pakkauksiksi tai tuotteiksi.

Kiertotalouden ECONOMY

Hyödynnä arvokkaita luonnonvaroja

Maailma on jo vuosikymmenten ajan toiminut lineaarisen talousmallin mukaisesti. Se perustuu oletukseen, että luonnonvaroja on runsaasti, niitä on helppo hankkia ja edullista hävittää.⁷

Tämä lähestymistapa on kuitenkin kestävä, joten monet ympäri maailmaa pyrkivät siirtymään sen sijaan kiertotalouteen. Kiertotalousmallin tavoitteena on säilyttää tekemiemme asioiden hyötysuhde ja pitää materiaalit kierrossa sen sijaan, että ne menisivät hukkaan.⁸

Pakkausten osalta kiertotaloudessa tiedostetaan, että jokainen käyttämämme rasia, tölkki ja purkki on valmistettu arvokkaista raaka-aineista. Kierrättämällä tai uudelleenkäyttämällä Käyttämällä näitä materiaaleja uudelleen tai kierrättämällä voimme lisätä niiden arvoa ottamalla ne uudelleen käyttöön. Samalla voimme minimoida luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät ympäristöpaineet, vähentää fossiilisia polttoaineita ja valmistuksessa käytettyjä päästöjä sekä vähentää kaatopaikoille tai mereen päätyvän jätteen määrää.

Kiertotalousmallikin on lopulta vain keino, ei itse päämäärä. Arvioimalla tämän toimintatavan elinkaarta voimme saada lisätietoa sen toteuttamisen seurauksista ja määrittää, millä toimilla saavutetaan parempia ympäristötuloksia.

Ratkaisuja eri näkökulmista

Voimme kehittää lähestymistapaamme pakkauksiin erilaisten toimien avulla, kuluttajien valistamisesta infrastruktuurin laajentamiseen ja sen määrittämiseen, miten tuotteen materiaalit tulisi palauttaa kiertotalouteen käytön jälkeen.⁹

VIISI VAIHETTA KOHTI MATERIAALIEN PITÄMISTÄ KIERROSSA

TIESITKÖ?

Kiertotalous voi tuottaa jopa 4,5 biljoonaa \$ taloudellisia etuja vuoteen 2030 mennessä.¹⁰ Se voi myös vähentää 80 % hävitettävästä elinkaarensa lopussa olevasta muovista vuoteen 2050 mennessä nykyiseen verrattuna.¹¹

VÄHEMMÄN PAKKAUSMATERIAALIA

Vähennä

Pakkausmateriaalien ja erityisesti neitseellisen materiaalin käytön vähentäminen riittävästä suojauksesta tinkimättä.

Käytä ja täytä

Uudelleenkäyttö ja -täyttöjärjestelmien skaalaaminen poistaa kertakäyttöpakkausten tarpeen

PAREMPI PAKKAUS

Uudistettu

Vaihtoehtoiset pakkausmateriaalit helpottavat kierrätystä

PAREMMAT JÄRJESTELMÄT

Kierrätä

Tuemme kierrätysinfrastruktuuria, joka luo edellytyksiä jätteettömälle tulevaisuudelle.

Muuta toimintatapojaasi

Yritysten, organisaatioiden ja kuluttajien uudenlaisen käyttäytymisen edistäminen

Jokainen näistä vaiheista voi auttaa estämään jätteen syntymistä, mutta meidän kaikkien on sitouduttava näihin tavoitteisiin, jotta käytetyt materiaalit voidaan hyödyntää täysimääräisesti.

Materiaalit MAAILMA

Viestintä, valistus ja edistämistyö

Jos kierrätys ei vielä ole sinulle tuttua, aloita tutustumalla paikallisiin määräyksiin, ohjeisiin ja infrastruktuuriin. Näin opit, millaisia materiaaleja voit ja mitä et voi kierrättää. Sen jälkeen voit kouluttaa henkilökuntaasi sen mukaisesti ja auttaa minimoimaan jätettä päivittäisessä toiminnassasi.

Saatat myös löytää kumppaneita, jotka auttavat sinua saavuttamaan tavoitteesi. Kokeile etsiä paikallisia ryhmiä, toimialaverkostoja tai kestävän kehityksen mukaisia kansalaisjärjestöjä ja pyydä toimittajiasi sekä muiden elintarviketeollisuuden työntekijöitä jakamaan ideoitaan. Jos haluat sukeltaa syvemmälle muovien maailmaan, tutustu uskottaviin lisäresursseihin sivulla 11.

TIETOISET VALINNAT

Elintarvike- ja juomapakkausten materiaalit ja muodot vaihtelevat ja useimmat niistä soveltuvat kierrätettäviksi jossain määrin (paikallisten olosuhteiden mukaan).

PAPERI/ PAHVI

Tuoretuotteet,
ulkopakkaukset

LAMINOITU KARTONKI

Meijerituotteet,
mehut, keitot

LASI

Juomat,
mausteet,
tuotanto

TERÄS

Hedelmät ja
vihannekset,
einekset,
kastikkeet

ALUMIINI

Valmisateriat

JÄYKKÄ MUOVI

Kastikkeet,
juomat

MUOVIPU LLOT

Vesi, juomat

PEHMEÄ MUOVI (MONOMATERIAALI)

Leipä, pähkinät ja
palkokasvit

VAIKEA KIERRÄTTÄÄ

Jotkin materiaalit on helpompi kierrättää kuin toiset. Golden Design Rules¹²-sääntöjen tavoitteena on opastaa pakkausten valmistajia lisäämään pakkaustensa kierrätettävyyttä ja luomaan merkittävää arvoa toimialalle ja laajempaan järjestelmään.

Kukin kultaisista säännöistä kohdistuu tiettyyn tavoitteeseen, kuten ongelmallisten tai tarpeettomien pakkausten poistamiseen.

Säännöt kannustavat mahdollisuuksien mukaan välttämään PVC:n, PVDC:n ja PS:n käyttöä, sillä niiden sisältämät ongelmalliset elementit voivat häiritä joidenkin muiden muovien kierrätystä. On myös suositeltu, että joustavan pakkauksen tyhjää tilaa ja käärettä pienennettäisiin. Nämä toimet yhdessä muiden kanssa voivat auttaa minimoimaan neitseellisen muovin kysyntää ja markkinoille päätyvän muovin määrää.

Mitä voit tehdä?

Viranomaiset määräävät vuosittain pakkaamiseen liittyviä kieltoja, veroja ja lakeja, mutta tulevia ongelmia voi ennakoida muillakin tavoilla.

- ☐ Ota yhteyttä paikalliseen jätehuoltoon.
- ☐ Keskustele paikallisten yritysjärjestöjen kanssa koulutustilaisuuksien järjestämisestä, joissa keskustellaan jätteenkäsittelystä ja kiertotaloutta koskevista laeista.
- ☐ Perekdy siihen, mitä voidaan kierrättää paikallisesti.
- ☐ Kannusta tavarantoimittajia esittelemään vaihtoehtoja, kuten uudelleenkäytettäviä pakkauksia tai suurtalousannostelijoita.
- ☐ Tarkista toimipaikkasi nykyinen keräysjärjestelmä ja toimita erilliset keräysastiat paikallista jätteenkeräysjärjestelmää varten.

RYHDY *toimiiin*

Elintarvikepalvelujen tarjoajilla on monia mahdollisuuksia vaikuttaa pakkausten kestävyys. Tässä on muutamia kestävämpiä vaihtoehtoja, jotka on hyvä ottaa huomioon, olitpa sitten yhteistyökumppanina toimittajien kanssa, vastaanotat toimituksia, valmistat tai tarjoat ruokaa tai pakkaat sitä toimitettavaksi.

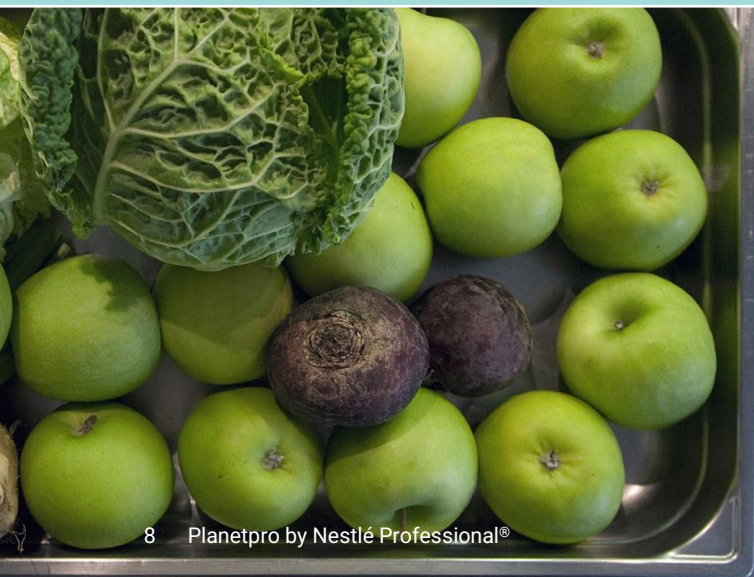
LASTAUS & TILAUS

- Pyydä toimittajia optimoimaan lavojen muovikääreit.
- Ehdota uudelleenkäytettävien muovisten tai puisten kuormalavojen tai tarjottimien käyttämistä kuljetuksessa ja varastoinnissa.
- Tarjoudu palauttamaan lavat/astiat täytettäväksi/käytettäväksi/kierrätettäväksi.
- Kannusta toimittajia käyttämään mahdollisimman vähän pakkauksia tai paikallisiin kierrätysmääräyksiin sopivia astioita.
- Valitse paikallisia tuotteita, joita tarvitsee suojata vähemmän kuljetuksen aikana.
- Pyri tilaamaan mahdollisuuksien mukaan suurtalouspakkauksia (kunhan voit käyttää kaiken ajoissa pilaantumisen ja ruokahävikin välttämiseksi).
- Tiedustele tavarantoimittajilta uudelleenkäyttöjärjestelmiä tai suurtalousannostelijoita.

VALMISTELU KEITTIÖSSÄ

- Käytä keittiössä yleensä olevat astiat uudelleen.
- Litistä pahvi/paperi ennen kierrätystä.
- Varmista, ettei tyhjiin astioihin jää mitään.
- Vie muovipussit/-kalvo paikalliseen keräyspisteeseen.
- Älä kiedo tuotteita muoviin ennen niiden hävittämistä

RUOKASALI

- Merkitse jäteastiat paikallisten lajitteluohjeiden mukaisesti.
- Tarjoa vain uudelleenkäytettäviä tai paperipillejä.
- Käytä tyhjiä purkkeja tuoreiden leikkokukkien tai kynttilöiden säilyttämiseen pöydillä.
- Korvaa kertakäyttötuotteet keraamisilla mukeilla, lautasilla ja aterimilla, jotka voidaan pestä ja käyttää uudelleen.
- Sijoita keräysastiat ja kierrätysohjeet käteviin paikkoihin.

NOUTO JA TOIMITUS

- Kannusta kuluttajia ottamaan mukaan omat uudelleenkäytettävät kuppinsa tai juoma-astiansa.
- Aseta tarjolle monikäyttöisiä kuppeja tai astioita ja tarjoa alennusta niiden täyttämisestä uudelleen.
- Valitse kierrätettäviä tai kierrätettyjä tuotteita, kun monikäyttötuotteet eivät ole mahdollisia.
- Tarjoa lautasliinoja, maustelisukkeita, ruokailuvälineitä, kansia ja sokeripusseja vain pyydettyäessä.
- Liitä toimituksen mukaan kortti tai tarra, jossa on ohjeet pakkausten kierrätyksestä.
- Tee yhteistyötä kolmannen osapuolen kanssa astioiden uudelleenkäyttöä/kierrätystä varten.
- Käytä muovipussien sijaan paperipusseja ja pyydä asiakkaita käyttämään omia ostoskassiaan.
- Jos muovia ei voida välttää, käytä kierrätettyä muovia neitseellisen muovin käytön vähentämiseksi.

Arkisia usein kysyttyjä kysymyksiä

OVATKO KIERRÄTETTÄVÄ JA KIERRÄTETTY SAMA ASIA?

Eivät. "Kierrätettävä" on tuotteen, pakkauksen tai siihen liittyvän komponentin ominaisuus, joka voidaan ohjata jätevirrasta käytettävissä olevien prosessien ja ohjelmien kautta ja joka voidaan kerätä, käsitellä ja palauttaa käyttöön raaka-aineiden tai tuotteiden muodossa. Toisaalta "kierrätysmateriaali" tarkoittaa, että jotain on uudelleenkäsitelty kierrätetystä materiaalista valmistusprosessin kautta ja valmistettu lopputuotteeksi tai tuotteeseen sisällytettäväksi komponentiksi.¹³

Onko kompostoitava muovi ratkaisu?

Se riippuu eri tekijöistä. Kompostoitava muovi voi olla ratkaisu tietyntyyppisille muovipakkausmateriaaleille, joissa on runsaasti kierrätystä vaikeuttavia ruokajäämiä. Teollinen kompostointi taas voi olla vaihtoehtoinen kierrätysreitti tietyille muovipakkausmateriaaleille, jotka vaativat erityisiä teollisesti hallittuja olosuhteita hajotukseen. Vaikka tällä vaihtoehdolla on potentiaalia, teollinen kompostointi-infrastruktuuri ei ole vielä levinnyt maailmanlaajuisesti. Suurin osa kompostointilaitoksista ei vielä hyväksy kompostoitavia pakkauksia. Tarkista paikallisilta viranomaisilta tai heidän jätehuoltokumppaneiltaan, hyväksytäänkö alueellasi kompostoitavia jätteitä, jotka eivät ole elintarvikejätettä. Jokaisen maan on tarkastettava paikallisesti sovellettavat lait, määräykset, standardit ja olosuhteet.

Mitä eroa on EPR-maksuilla ja veroilla?

Laajennettu tuottajavastuulaki (EPR) määrittää kansalliset puitteet, joissa tuotteen tai pakkauksen tuottajan on hoidettava hävittäminen. Yleisesti ottaen tästä veloitteesta vastaa tuottaja maksamalla käsittelymaksun, joka perustuu markkinoilla olevien pakkausmateriaalien painoon.

Toisaalta jotkut maat ovat päättäneet ottaa käyttöön muoviveron. Näiden verojen tuottoja ei aina ole korvamerkitty paikallisen jätehuoltoinfrastruktuurin kehittämiseksi. Tarkista paikallisilta viranomaisilta, mitä maksuja toimitusketjussasi on, jotta voit valita hankkimasi pakkausmateriaalit sen mukaisesti.

Mikä on paras valinta, jonka voit tehdä valitessasi pakkausmateriaaleja kiertotalouden suhteen?

Paras vaihtoehto on tarkistaa paikallisilta viranomaisilta, mitä jätteitä kerätään ja myös kierrätetään. Tutki tavarantoimittajiesi tarjoamia uudelleenkäyttöjärjestelmiä vähentääksesi kertakäyttömateriaalien määrää. Esimerkkejä uudelleenkäytettävistä pakkauksista ovat kuormalavat, vihannestarjottimet ja lähdevesiautomaattien pullot. Lisää muutoksia pakkausjärjestelmään on tulossa kuluttaja- ja viranomaisaloitteiden myötä. Pakkauksen tulee myös suojata tuotetta riittävästi, jotta se voi minimoida ruokahävikin ja jätteen – suojaamattomalla tuotteella voi olla jopa enemmän ympäristövaikutuksia kuin itse pakkauksella.

Ovatko kertakäyttöiset muovit ongelmallisia kodin ulkopuolella?

Kyllä, kertakäyttömuovin hallinta on vakava asia, joka vaatii huomiota kaikilla julkishallinnon tasoilla. Useat kansainvälisellä, alueellisella ja kansallisella tasolla toimivat hallitukset ja organisaatiot kehittävät jo kertakäyttömuovien ympäristövaikutuksia koskevia käytäntöjä ja toimenpiteitä. Esimerkiksi EU:ssa kertakäyttöisten muovien direktiivi kieltää monia maita käyttämästä kertakäyttöisiä polystyreeniastioita, ruokailuvälineitä tai pillejä.¹⁴ Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelma (UNEP) järjestää tällä hetkellä myös hallitusten välisiä neuvotteluja oikeudellisesti sitovan, muovisaastetta koskevan sopimuksen kehittämiseksi.¹⁵ Ota huomioon, että lainsäädäntö ja määräykset muuttuvat jatkuvasti ja että ne voivat vaihdella maittain.¹⁶ Paras tapa selvittää oman maasi ajankohtaiset käytännöt on ottaa yhteyttä paikallisiin ympäristöviranomaisiin.

Lähteet

1. Packaging in the Sustainability Agenda: A Guide for Corporate Decision Makers
2. Unwrapping Investor Risk: Global Plastic Containers and Packaging Sector: Planet Tracker (2021)
3. Global Buying Green Report (2021): Sustainable Packaging in a Year of Unparalleled Disruption
4. Rising Tides: Global Opinions on Actions to stop Plastic Pollution in 28 countries (2022)
5. Footprint Sustainability Index (2022)
6. McKinsey: Sustainability in Packaging inside the minds of global consumers
7. World Economic Forum, Circular Economy and Material Value Chains
8. SYSTEMIQ. ReShaping Plastics: Pathways to a Circular, Climate Neutral Plastics System in Europe (2022)
9. Ellen Macarthur: Circular economy introduction
10. Ellen Macarthur: The circular economy in detail
11. Ellen Macarthur, Eliminate waste and pollution
12. The Consumer Goods Forum: Golden Design Rules
13. ISO 14021:2016 - Environmental labels and declarations
14. DIREKTIIVI (EU) 2019/904 tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä
15. UN Environment Program: Intergovernmental negotiating committee (INC) on Plastic Pollution
16. Addressing Single-Use Plastic Products Pollution, Available at: <https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/35110>

Sivu 2 * Ipsos-tutkimus 1 000 aikuisella kullakin markkina-alueella: Yhdysvallat, Iso-Britannia ja Ranska, 2019

TUTUSTU TARKEMMIN:

New Plastics Economy

<https://ellenmacarthurfoundation.org/the-new-plastics-economy-rethinking-the-future-of-plastics>

Global Plastic Action Partnership

<https://www.globalplasticaction.org/>

Plastics PACTS

<https://ellenmacarthurfoundation.org/the-plastics-pact-network>

The Language of Climate Change: A Glossary of Terms

<https://www.nestleprofessional.com/news/language-climate-change-glossary-terms>

Samassa veneessä

Kiertotalouteen siirtyminen voi hyödyttää meitä kaikkia, ja jos haluamme saavuttaa tämän tavoitteen, meidän on toimittava yhdessä. Toimialamme voi olla osa pakkauksiin liittyvää ratkaisua, ja nyt on hyvä hetki aloittaa.

Planetpro-lehden numerot

No Time to Waste *The Restaurant's Role in Reducing Trash*

Climate Change *How food service can contribute to the solution*

Keep Packaging in the Loop *Embracing a Circular Economy*

Puljonki Oy
c/o Suomen Nestlé Oy
Keilasatama 5
02150 Espoo
www.nestleprofessional-nordic.com

Nestlé Professional Nordic
Grenadjärgatan 6
SE-254 53 Helsingborg
www.nestleprofessional-nordic.com

Planetpro on Nestlé Professionalin julkaisu, © Société des Produits Nestlé SA 2022

Lisätietoja:
planetpro@nestle.com

Kiitokset:
Christèle Bellon, Rachel Delamere,
Julia Archutowska, Jochen Hertlein,
Lars Lundquist, Emmanuel Maalouf

Toimitus:
Ana Isabel Aragón, Anna Tudela,
Alain Contal, Jodie Roussell
Luova suunta: Mr & Mrs Copy:
Karin Lannon **Valokuvat:**
Yolanda Gonzalez, Nestlé Professional